

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Κοινωνικές Αξίες»

Συγγραφή: ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΜΗΤΕΛΟΥΔΗΣ

Εφαρμογή: ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΜΗΤΕΛΟΥΔΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι .Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Κοινωνικές Αξίες.

Εφαρμογή σεναρίου

Πανταζής Μητελούδης

Δημιουργία σεναρίου

Πανταζής Μητελούδης

Διδακτικό αντικείμενο

Κοινωνιολογία, Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ' Λυκείου

Σχολική μονάδα

1^ο Γενικό Λύκειο Συκεών Θεσσαλονίκης

Χρονολογία

Από 29 – 04 – 2014 έως 13 – 05 – 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Κοινωνιολογία: Ενότητα 2^η. Μορφές κοινωνικής οργάνωσης. Ελληνική κοινωνία, 2.3.1 Κοινωνικές αξίες στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία.

Ενότητα 3^η. Κοινωνικοποίηση και κοινωνικός έλεγχος, 3.5. Η κοινωνικοποίηση ως συνεχής διαδικασία κοινωνικής μάθησης

Έκφραση – Έκθεση για το ενιαίο λύκειο. Θεματικοί Κύκλοι: Ενότητα 20^η, Ελλάδα – Ευρώπη – Κόσμος.

Διαθεματικό

Ναι.

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική Γλώσσα

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Κοινωνιολογία

Χρονική διάρκεια

5 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί ο εξοπλισμός της σχολικής αίθουσας με φορητούς υπολογιστές, βιντεοπροβολέα και ηχεία ή η δυνατότητα χρήσης του εργαστηρίου πληροφορικής. Καλό είναι ο καθηγητής να διδάσκει και το μάθημα της Κοινωνιολογίας ή να συνεργαστεί με τον διδάσκοντα του μαθήματος.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

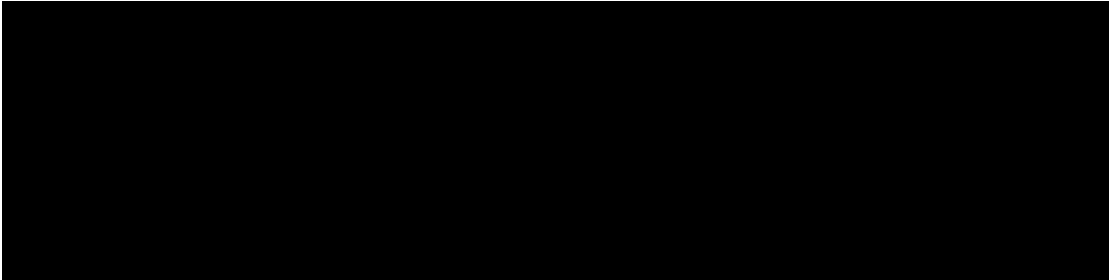
Το σενάριο στηρίζεται

Πανταζής Μητελούδης, Κοινωνικές Αξίες, Νεοελληνική Γλώσσα & Κοινωνιολογία Γ΄ Λυκείου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου, Αξίες για μια καινούργια κοινωνία, Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Λυκείου, 2014.

Τα δύο σενάρια σχεδιάστηκαν για να εφαρμοστούν στο ίδιο τμήμα με συνδιδασκαλία των δύο εκπαιδευτικών που τα δημιούργησαν. Συνεργάζονται και

διαλέγονται μεταξύ τους αντλώντας και συμπληρώνοντας το ένα το άλλο. Τα δύο σενάρια εφαρμόστηκαν παράλληλα με συνδιδασκαλία των δύο καθηγητών.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σενάριο στοχεύει να οδηγήσει τους μαθητές, ξεκινώντας από τον προσδιορισμό των δικών τους αξιών, στη συνειδητοποίηση του περιεχομένου και της σημασίας των κοινωνικών αξιών για μια κοινωνία αλλά και για τη διαμόρφωση της ζωής του ατόμου. Δόθηκε, έτσι, η ευκαιρία να καταγράψουν τις αξίες που προβάλλονται από τις ίδιες τις δικές τους επιλογές και να προβληματιστούν πάνω σε αυτές. Μελέτησαν μια κοινωνιολογική έρευνα για τις κοινωνικές αξίες στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία και συνέκριναν τα αποτελέσματα της έρευνας με τις δικές τους καταγραφές για τις προσωπικές τους αξίες. Η διαδικασία αυτή υπήρξε μια «εισαγωγή» στις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών και τις απεικονιστικές μεθόδους στατιστικών στοιχείων. Επιπλέον, μελετώντας ένα κείμενο που περιγράφει την οργάνωση και τους στόχους της πειραματικής κοινότητας «Tamera» στην Πορτογαλία και επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα της κοινότητας, συζήτησαν για τον σημαντικό ρόλο των κοινωνικών αξιών στις προσπάθειες για την αντιμετώπιση σοβαρότατων προβλημάτων του σύγχρονου κόσμου, όπως η καταστροφή του περιβάλλοντος, η φτώχεια, οι πόλεμοι κ.α., αλλά και για την εν γένει βελτίωση της ζωής μας προς το «ανθρωπινότερον».

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Βασικός στόχος είναι οι μαθητές να ξεκινήσουν τη διερεύνηση και τη διατύπωση προβληματισμών για το θέμα των κοινωνικών αξιών ξεκινώντας από την προσωπική συνειδητοποίηση του ρόλου των αξιών που συνειδητά ή ασυνείδητα καθορίζουν τις επιλογές τους και τη ζωή τους. Η αφετηρία δηλαδή είναι το βίωμα, η βιοματική

εμπειρία στην οποία πάνω θα δομηθεί ή γνώση για τον «κόσμο». Η προσέγγιση αυτή αντανακλά βέβαια τις βιωματικές θεωρίες για τη μάθηση και τη διδασκαλία.

Στη συνέχεια, προβλέπονται διεργασίες διερεύνησης του θέματος από διάφορες πλευρές όπως η προσωπική καταγραφή, η μελέτη επιστημονικής έρευνας, η μελέτη περίπτωσης (case study), ώστε να καταλήξουν οι μαθητές στα δικά τους συμπεράσματα τα οποία θα καταγράψουν και θα τα παρουσιάσουν στην τάξη. Στη διαδικασία αυτή αξιοποιούνται αρκετές αρχές από τη μέθοδο project στη διδασκαλία. Το υλικό που προτείνεται καλύπτει μια γκάμα κειμενικών ειδών και περιλαμβάνει άρθρο, επιστημονική έρευνα και γραφικές αναπαραστάσεις, ιστοσελίδα. Έτσι, πέρα από τον κλασικό γραμματισμό αξιοποιείται κατά κάποιο τρόπο και η θεωρία των πολυγραμματισμών.

Όσον αφορά τις μορφές της διδασκαλίας, επιλέγεται η ομαδική (ομαδοσυνεργατική) και στις περισσότερες φάσεις του σεναρίου οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

- Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τον ρόλο των αξιών στις προσωπικές τους επιλογές και στη ζωή τους γενικότερα.
- Να κατανοήσουν ποια είναι η σημασία και ποιος ο ρόλος των αξιών που υιοθετεί μια κοινωνία στη διαμόρφωση και στην εξέλιξή της.
- Να κατανοήσουν ποια είναι η σχέση των κοινωνικών αξιών με τη διαμόρφωση και τη λειτουργία των κοινωνικών θεσμών.
- Να συνειδητοποιήσουν πόσος σημαντικός είναι ο ρόλος των κοινωνικών αξιών για τις προσπάθειες αντιμετώπισης σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Να κατανοήσουν οι μαθητές την εννοιολογική βαρύτητα λέξεων και όρων.
- Να κατανοήσουν την ιδεολογική φόρτιση που μπορούν λάβουν λέξεις, και ο λόγος γενικότερα, ανάλογα με επικοινωνιακό πλαίσιο και το αξιακό σύστημα στο οποίο εντάσσονται και χρησιμοποιούνται.
- Να ασκηθούν στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου αναλύοντας σύνθετες έννοιες και ερμηνεύοντας σύνθετα κοινωνικά φαινόμενα όπως είναι οι κοινωνικές αξίες.

Γραμματισμοί

Γλωσσικός – Κλασικός Γραμματισμός

- Να αποκωδικοποιούν τον λόγο από διαφορετικά είδη κειμένων και να αναγνωρίζουν απόψεις, επιχειρηματολογία, επιστημονική τεκμηρίωση και ιδεολογίες.
- Να παράγουν προφορικό και γραπτό λόγο τεκμηριωμένο, αναλύοντας σύνθετες έννοιες και ερμηνεύοντας σύνθετα κοινωνικά φαινόμενα.

Κριτικός Γραμματισμός

- Να μπορούν οι μαθητές να αναγνωρίζουν τις ιδεολογίες πίσω από τη χρήση και ανάλυση εννοιών και από την ερμηνεία κοινωνικών φαινομένων.
- Να κατανοήσουν ότι διαφορετικές ιδεολογίες οδηγούν σε διαφορετική νοηματοδότηση εννοιών και ερμηνειών.
- Να μπορέσουν να διατυπώσουν ολοκληρωμένες δικές τους απόψεις και τεκμηριωμένες ερμηνείες για το θέμα των κοινωνικών αξιών.

Πολυγραμματισμοί – Ψηφιακός Γραμματισμός

- Να εξασκηθούν στην αποκωδικοποίηση κειμένων που προέρχονται από διάφορες πολιτισμικές πηγές και χρησιμοποιούν ένα ευρύ φάσμα τεχνολογικών μέσων (Αδαλόγλου 2007) π.χ. ιστοσελίδα, γραφικές αναπαραστάσεις σε υπολογιστικά φύλλα, φωτογραφίες κοκ.

Διδακτικές πρακτικές

- Προτείνεται η ομαδοσυνεργατική μορφή διδασκαλίας τόσο για την παραγωγή προφορικού όσο και για την παραγωγή γραπτού λόγου. Στόχος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας και αλληλεγγύης (Παυλίδου 2013).
- Η βασική μέθοδος διδασκαλίας είναι η κειμενοκεντρική. Οι μαθητές επεξεργάζονται κείμενα διαφορετικών ειδών και παράγουν τα δικά τους.
- Βασική επίσης είναι και η διερευνητική μέθοδος στη διδασκαλία (Ματσαγγούρας 2011). Οι μαθητές διερευνούν το θέμα αξιοποιώντας κείμενα, ερευνητικά δεδομένα και προσωπικές εμπειρίες.
- Το σενάριο αξιοποιεί αρκετές από τις αρχές της μεθόδου project στη διδασκαλία (Ματσαγγούρας 2011).

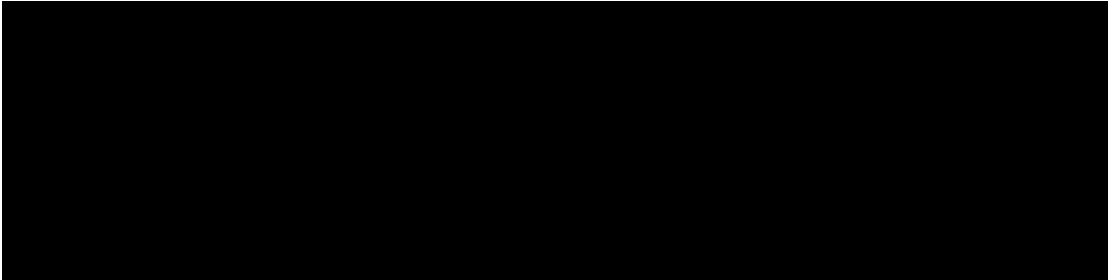
Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφόρμηση για τη σύνταξη του σεναρίου απετέλεσε μια ιδέα για συνεργασία και συνδιδασκαλία με τη συνάδελφο κ. Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου, στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και της Κοινωνιολογίας, στη Γ΄ Λυκείου. Η σκέψη ήταν να κάνουμε πράξη τη διεπιστημονική προσέγγιση στη διδασκαλία με τη συν-διδασκαλία δύο καθηγητών. Έτσι προέκυψε η συγγραφή δύο σεναρίων με θέμα τις κοινωνικές αξίες, τα οποία εφαρμόστηκαν και από τους δυο μας συγχρόνως, σε ένα τμήμα της Γ΄ Λυκείου, στο οποίο η κ. Αλεξίου διδάσκει τη Νεοελληνική Γλώσσα κι εγώ το μάθημα της Κοινωνιολογίας.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το θέμα των κοινωνικών αξιών είναι ένα κοινό θέμα στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στο λύκειο και εμπλέκεται σε όλες σχεδόν τις θεματικές ενότητες του μαθήματος. Παράλληλα, αποτελεί και ενότητα του μαθήματος της

Κοινωνιολογίας. Εξάλλου η διαθεματική /διεπιστημονική προσέγγιση είναι βασικό ζητούμενο στις διδακτικές προτάσεις για το «νέο λύκειο» και τα νέα αναλυτικά προγράμματα.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ αποτελούν μέσο γραμματισμού (Κουτσογιάννης 2010). Οι μαθητές καλούνται να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο για να αντλήσουν πληροφορίες και συγκεκριμένο υλικό από ιστοσελίδες ενώ παράλληλα αξιοποιούν τα λογισμικά επεξεργασίας κειμένου και υπολογιστικών φύλλων για την παραγωγή γραπτού λόγου.

Κείμενα

- [ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ TAMERA](#), Lynn Margulis, βιολόγος. «Ζενίθ».
- <http://www.tamera.org/>
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ([έρευνα της Public Issue](#)) Στην κορυφή των αξιών του Έλληνα, υγεία, οικογένεια και παιδιά, *Καθημερινή* 28.02.2010, Του Βασίλη Νέδου.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

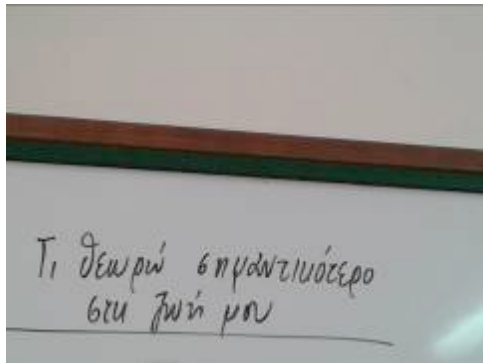
1^η φάση: (1^η διδακτική ώρα, στη σχολική αίθουσα, στην ώρα του μαθήματος της Κοινωνιολογίας. Συνδιδασκαλία με την κ. Γιούλη Αλεξίου).

Τέθηκε αρχικά το ερώτημα τι θεωρούν οι μαθητές σημαντικότερο για τη ζωή τους ([1^ο φύλλο εργασίας](#)). Οι απαντήσεις είναι φυσικά ατομικές. Δεν είχε προηγηθεί καμία σχετική συζήτηση, έτσι ώστε οι απαντήσεις να είναι όσο το δυνατόν πιο αυθόρμητες. Συγκεντρώσαμε τα φύλλα εργασίας και καταγράψαμε στον πίνακα τις απαντήσεις που έδωσαν οι μαθητές στο παραπάνω ερώτημα.

Στη συνέχεια ακολούθησε συζήτηση. Τέθηκαν τα ερωτήματα: τι είναι οι κοινωνικές αξίες, πώς διαμορφώνονται, πώς επηρεάζουν τη ζωή του ατόμου, ποια

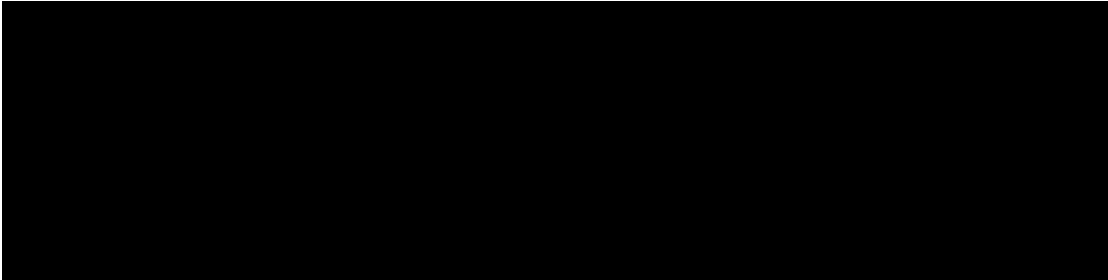
σχέση έχουν με τους κοινωνικούς θεσμούς και την οργάνωση και λειτουργία μιας κοινωνίας. Τα συμπεράσματα από τη συζήτηση καταγράφηκαν στον πίνακα.

2^η φάση: (2^η διδακτική ώρα, στη σχολική αίθουσα, στην ώρα του μαθήματος της Κοινωνιολογίας).

Εδώ, πρέπει να σημειωθεί ότι έγινε μια διαφοροποίηση σε σχέση με το αρχικό συνταγμένο σενάριο, στο οποίο αυτή η φάση ήταν η τελευταία (η 5^η). Η αλλαγή αυτή έγινε γιατί το παρόν σενάριο εφαρμόστηκε παράλληλα με το σενάριο της κ. Γιούλης Αλεξίου (Αξίες για μια καινούργια κοινωνία, Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Λυκείου, 2014) και κρίθηκε σκόπιμο οι μαθητές να έχουν δουλέψει το κείμενο για την πειραματική κοινότητα Tamera πριν την εφαρμογή του ενλόγω σεναρίου, ώστε να αξιοποιήσουν και αυτή την εμπειρία τους για το τελικό κριτήριο αξιολόγησης – με παραγωγή γραπτού λόγου – που προβλέπει το σενάριο της κ. Αλεξίου.

Δόθηκε, επομένως, το κείμενο για την κοινότητα Tamera. Ακολούθησε συζήτηση με θέμα τη σημασία των κοινωνικών αξιών για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα, όπως οι πόλεμοι, η φτώχεια, η καταστροφή του περιβάλλοντος. Ζητήθηκε από τους μαθητές να επισκεφτούν και την ιστοσελίδα της κοινότητας για να αντλήσουν περισσότερα στοιχεία/ πληροφορίες. Επειδή η διαδικασία αυτή είναι σχετικά χρονοβόρα και καθώς είμαστε ήδη στο τέλος της χρονιάς και ο χρόνος για τους μαθητές της Γ΄ Λυκείου

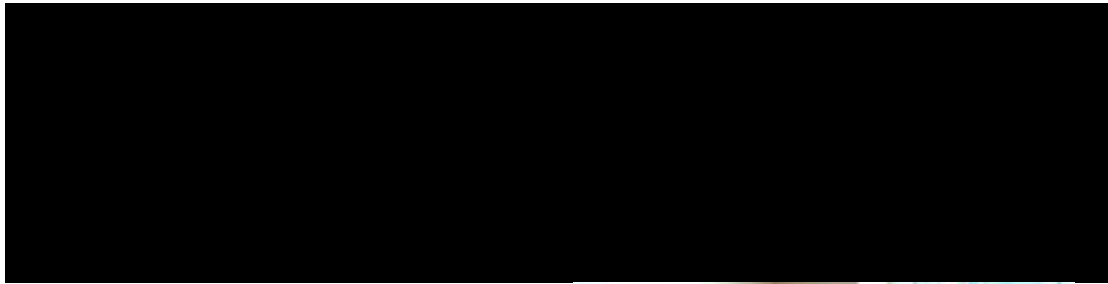
είναι εξαιρετικά περιορισμένος, η διαδικασία αυτή έγινε στο σπίτι. Είχαν, βέβαια, ενημερωθεί οι μαθητές ότι θα γράψουν «Κριτήριο Αξιολόγησης» στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας με σχετικό θέμα στην παραγωγή λόγου. Για τους ίδιους λόγους το 4^ο φύλλο εργασίας δόθηκε ως προαιρετική εργασία για το σπίτι. (εφόσον οι μαθητές θα έγραφαν το Κριτήριο Αξιολόγησης στο παράλληλο σενάριο). Το [4^ο φύλλο εργασίας – Παραγωγή Λόγου / για το σπίτι](#) περιλαμβάνει την καταγραφή των συμπερασμάτων για τη σημασία των κοινωνικών αξιών, α) για τη ζωή του ατόμου, β) για τη λειτουργία των θεσμών και την εξέλιξη μιας κοινωνίας και γ) για την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων του σύγχρονου κόσμου, και γενικότερα τη βελτίωση της ζωής του ανθρώπου «επί το ανθρωπινότερον..»

Πριν την 3^η φάση, εφαρμόσαμε, σε συνδιδασκαλία, με την κ. Γιούλη Αλεξίου την 1^η και τη 2^η φάση του δικού της σεναρίου (1^η και 2^η διδακτική ώρα).

3^η φάση (3^η διδακτική ώρα, στη σχολική αίθουσα, στην ώρα του μαθήματος της Κοινωνιολογίας. Συνδιδασκαλία με την κ. Γιούλη Αλεξίου. Χρησιμοποιήθηκαν 4 φορητοί υπολογιστές και ένας βιντεοπροτζέκτορας).

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες. Σε κάθε ομάδα, δώσαμε τις απαντήσεις στο 1^ο φύλλο εργασίας και οι ομάδες ανέλαβαν να καταγράψουν ποιες συγκεκριμένες αξίες αντανακλώνται στις επιλογές των μαθητών. Κάθε ομάδα παρουσίασε τις κοινωνικές αξίες που κατέγραψε και ακολούθησε σύντομη συζήτηση όπου δόθηκαν διευκρινίσεις για την επιλογή των κοινωνικών αξιών, αν και δεν υπήρξαν διαφωνίες μεταξύ των μαθητών.

Ακολούθησε η τελική καταγραφή των κοινωνικών αξιών σε υπολογιστικό φύλλο (excel). Τα αποτελέσματα της καταγραφής – σε απόλυτες τιμές – παρουσιάστηκαν σε γραφική παράσταση (φέτα). Δεν προχωρήσαμε σε προσδιορισμό ποσοστών, γιατί το πλήθος (δείγμα) ήταν αρκετά μικρό.

Εργασία των ομάδων στην αίθουσα διδασκαλίας

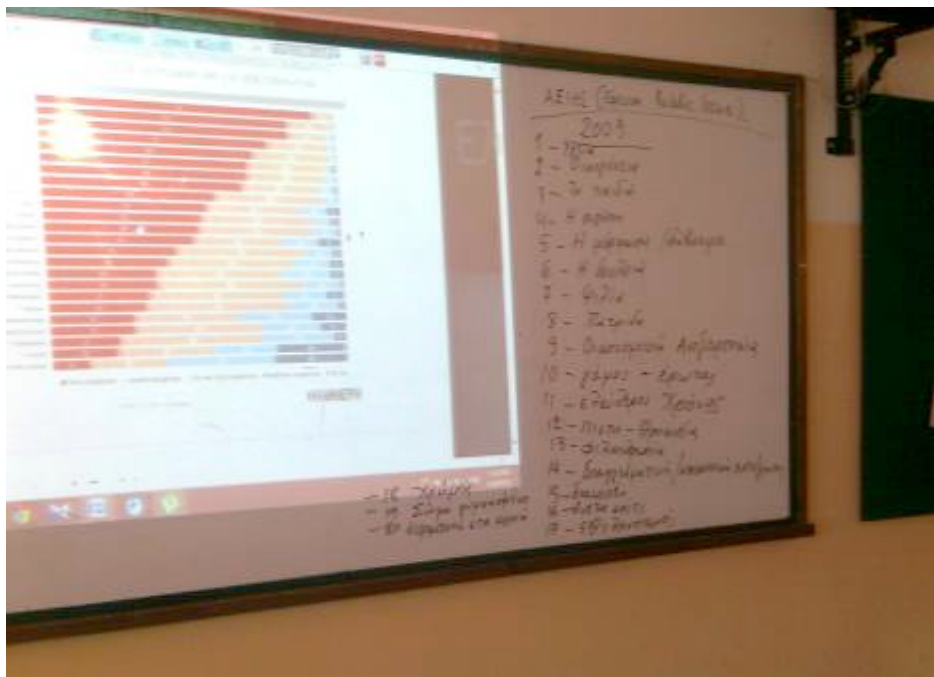
4^η φάση: (4^η διδακτική ώρα, στη σχολική αίθουσα, στην ώρα του μαθήματος της Κοινωνιολογίας. Συνδιδασκαλία με την κ. Γιούλη Αλεξίου. Χρησιμοποιήθηκαν 4 φορητοί υπολογιστές και ένας βιντεοπρωτζέκτορας).

Παρουσιάστηκε στον υπολογιστή έρευνα της Public Issue για τις κοινωνικές αξίες στην Ελλάδα το 2009. «Διαβάσαμε» την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας (γραφικές αναπαραστάσεις σε excel) συζητώντας με τους μαθητές τα στατιστικά στοιχεία και πιθανές ερμηνείες των αποτελεσμάτων.

Στη συνέχεια, ζητήθηκε από τον κάθε μαθητή να επιλέξει από τις αξίες που παρουσιάζονται στην έρευνα, αυτές (μέχρι έξι) που θεωρεί πιο σημαντικές για τη ζωή του ([2^ο φύλλο εργασίας](#)).

Συγκεντρώθηκαν οι απαντήσεις και τα αποτελέσματα καταγράφηκαν σε υπολογιστικό φύλλο (excel). Κάθε ομάδα ανέλαβε να ταξινομήσει έναν αριθμό απαντήσεων. Μία από τις ομάδες ανέλαβε την τελική καταγραφή και τη δημιουργία της γραφικής παράστασης.

5^η φάση: (5^η διδακτική ώρα, στη σχολική αίθουσα, στην ώρα του μαθήματος της Κοινωνιολογίας. Συνδιδασκαλία με την κ. Γιούλη Αλεξίου. Χρησιμοποιήθηκαν 4 φορητοί υπολογιστές και ένας βιντεοπρωτζέκτορας).

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες. Σε κάθε ομάδα δόθηκαν οι απαντήσεις του 1^{ου} και του 2^{ου} φύλλου εργασίας. Οι ομάδες ανέλαβαν να συγκρίνουν τα αποτελέσματα αυτά (από τις απαντήσεις των μαθητών) με τα αποτελέσματα της έρευνας της Public Issue. Κατέγραψαν τις παρατηρήσεις τους και τους ζητήθηκε να ανιχνεύσουν και να ερμηνεύσουν τις ομοιότητες ή τις διαφορές (σε Word) ([3^ο φύλλο εργασίας](#)).

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Να γράψεις σύντομα, μέχρι μία παράγραφο, τι είναι αυτό ή αυτά που θεωρείς πιο σημαντικά στη ζωή σου.

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από τις κοινωνικές αξίες που κατέγραψε η έρευνα της Public Issue στον ελληνικό πληθυσμό, να επιλέξεις εκείνες (μέχρι έξι) που θεωρείς πιο σημαντικές για τη ζωή σου.

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A) Να καταγράψετε τις διαφορές ανάμεσα στις απαντήσεις των μαθητών στο 1^ο και στο 2^ο φύλλο εργασίας και στα αποτελέσματα της έρευνας της Public Issue .

B) Πώς ερμηνεύετε τα ευρήματά σας; Πού οφείλονται, κατά τη γνώμη σας, οι διαφορές/ ή και οι ομοιότητες με τα αποτελέσματα της έρευνας;

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

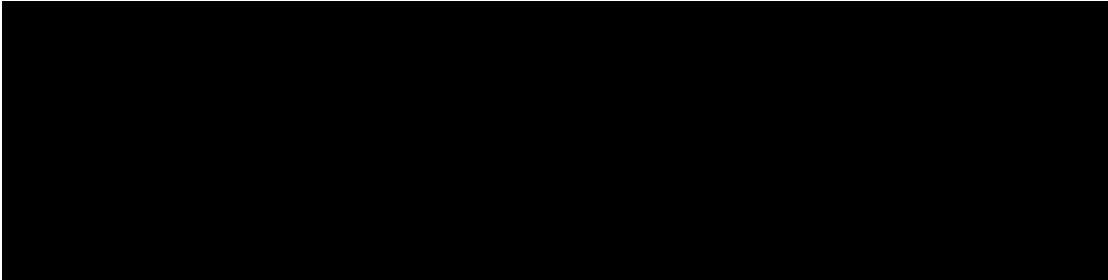
Με βάση α) τα αποτελέσματα των δικών σας καταγραφών για τις αξίες που θεωρείτε σημαντικές, β) τα αποτελέσματα της έρευνας της Public Issue για τον ελληνικό πληθυσμό και γ) τις πληροφορίες για την κοινότητα Tamera, να απαντήσετε στα παρακάτω:

Ποια είναι η σημασία των κοινωνικών αξιών 1. για τη ζωή του ατόμου, 2. για τη λειτουργία των θεσμών και την εξέλιξη μιας κοινωνίας και 3. για την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων του σύγχρονου κόσμου, και γενικότερα τη βελτίωση της ζωής του ανθρώπου «επί το ανθρωπινότερον...»

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

1^η Εναλλακτική εκδοχή:

Το συγκεκριμένο σενάριο έχει διαθεματική δομή και προβλέπει τη συνεργασία με τον διδάσκοντα του μαθήματος της Κοινωνιολογίας. Στην περίπτωση όμως που αυτό δεν

είναι εφικτό ή ο διδάσκων δεν είναι εξοικειωμένος με τη διαθεματική/διεπιστημονική προσέγγιση, μπορεί να εφαρμοστεί μόνο στο μάθημα της γλώσσας με κάποιες αλλαγές. Έτσι, μπορούν ίσως να προταθούν οι παρακάτω παραλλαγές:

A) Να γίνουν απλές καταγραφές χωρίς γραφικές αναπαραστάσεις σε excel στη 2^η και στην 3^η φάση.

B) Στην 3^η φάση, να διαβάσουν μόνο το κείμενο με τα αποτελέσματα της έρευνας της Public Issue.

Γ) Στην 4^η φάση, να καταγράψουν σε συνεχές κείμενο τις παρατηρήσεις τους από τη σύγκριση των αποτελεσμάτων, χωρίς να εξετάσουν τα στατιστικά στοιχεία.

2^η Εναλλακτική εκδοχή:

Σε περίπτωση που ο διδάσκων θα επιθυμούσε να εμβαθύνει περισσότερο στην προβληματική των κοινωνικών αξιών – και υπάρχει και ο απαιτούμενος χρόνος είτε στο πλαίσιο του μαθήματος της Κοινωνιολογίας είτε της Ν. Γλώσσας – , θα μπορούσε να αξιοποιήσει την ιστοσελίδα της κοινότητας Tamera προτείνοντας συγκεκριμένες δραστηριότητες: Αφού περιηγηθούν οι μαθητές στην ιστοσελίδα, να προχωρήσουν στην καταγραφή κάποιου συγκεκριμένου προβλήματος ή προβληματισμού για τη δική τους κοινωνία ή κοινωνική ομάδα και στη συνέχεια να οργανώσουν συγκεκριμένες δράσεις και δραστηριότητες που θα τις προτείνουν για ανάρτηση στην ιστοσελίδα της κοινότητας Tamera.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο εφαρμόστηκε αρκετά ικανοποιητικά, εάν λάβουμε υπόψη και τις συνθήκες διδασκαλίας στη Γ' Λυκείου με όλα τα γνωστά προβλήματα που σχετίζονται με τις τελικές εξετάσεις. Θα μπορούσα να θεωρήσω ως αρνητικό αποτέλεσμα τα σχετικά μικρά κείμενα που παρήγαγαν οι ομάδες, καθώς οι μαθητές δε διέθεταν επιπλέον χρόνο για την περαιτέρω επεξεργασία τους.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αδαλόγλου Κ. 2007. *Η γραπτή έκφραση των μαθητών. Προτάσεις για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή της*. Κέδρος.
Κουτσογιάννης Δ. 2010. Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων. ΤΠΕ και γραμματισμός. & Σενάρια: δομή και αξιολόγηση εκπαιδευτικών σεναρίων. Στο *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη, τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ02, Α' Έκδοση*. Πάτρα, Φεβρουάριος 2010, σσ. 16-48.
Ματσαγγούρας Η. 2011. Καινοτομία Ερευνητικών Εργασιών, Τι, Γιατί, Ποιοι, Πού, Πότε, Πώς, Πόσο. *Επιμορφωτικό υλικό στο Πρώτο σεμινάριο επιμορφωτών, Αθήνα, Ιούνιος 2011*. Ο.ΕΠ.ΕΚ.
Παυλίδου, Μ. 2013. *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Μια προσέγγιση με άξονα τον γραμματισμό και τον σχολικό λόγο*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.